

<p>Centrum Medyczne Jedyńka Sp. z o.o.</p> <p>Dział: Pracownicy Centrum Medyczne Jedyńka</p>	<p>Standardowa instrukcja operacyjna</p> <p>Tytuł: <b>STANDARDY OCHRONY MAŁOLETNICH</b></p>	<p><b>Załącznik Nr 1 do Uchwały Prezesa Centrum Medycznego Jedyńka sp. z o.o. Nr II/2024 z dnia 01.07.2024</b></p> <p>grupa: STATUS: wersja obowiązująca</p> <p>wydanie nr : 1</p> <p>Z dnia : 01.07.2024</p> <p>Obowiązuje od 01.07.2024</p> <p>Ilość stron : 90</p> <p>Strona : 1</p> <p>Ilość załączników : 19</p> <p>Stopień poufności : 0</p>
<p>Hasła kluczowe : ochrona małoletnich</p>		

**Standardy ochrony małoletnich to ochrona dzieci przed przestępczością na tle seksualnym.**

Obowiązek ten wynika z art. 22b ustawy z dnia 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym i ochronie małoletnich (t.j. Dz.U. z 2023, poz. 1304), który został do niej wprowadzony przez ustawę z dnia 28 lipca 2023 r. o zmianie ustawy – Kodeks rodzinny i opiekuńczy oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2023, poz. 1606).

**Nowelizacja ta weszła w życie 15 lutego 2024 r.,(obowiązek od 15 sierpnia 2024 r.)**

Na podstawie ustawy z dnia 28 lipca 2023 roku o zmianie ustawy- Kodeks rodzinny i opiekuńczy oraz niektórych innych ustaw (DZ. U. 2023 POZ. 1606)

Centrum Medyczne Jedyńka Sp. z o.o., ul. Klasztorna 9/11, 86-300 Grudziądz ustanowiła wdrożyć Standardy ochrony małoletnich. Standardy dotyczą wszystkich pracowników placówki.

# **1. ZASADY ZAPEWNIAJĄCE BEZPIECZNE RELACJE MIĘDZY MAŁOLETNIM A PRACOWNIKAMI CENTRUM MEDYCZNE JEDYNKA.**

## **§ 1**

### **Zasady ogólne**

1. Zasadą, której przestrzeganie jest wymagane od pracowników w odniesieniu do wszystkich podejmowanych czynności w jednostce jest działanie dla dobra dziecka i w jego najlepszym interesie.
2. Pracownicy Centrum Medycznego Jedyńka traktują dziecko małoletnie z szacunkiem oraz uwzględniają jego godność, potrzeby, intymność.
3. Pracownicy Centrum Medycznego Jedyńka działają w ramach obowiązującego prawa przepisów wewnętrznych instytucji oraz swoich kompetencji.
4. Niedopuszczalne jest podejmowanie jakichkolwiek czynności niedozwolonych określonych w niniejszej procedurze, w jakiegokolwiek formie.
5. Zasady bezpiecznych relacji pracowników z dziećmi i młodzieżą obowiązują wszystkich pracowników Centrum Medycznego Jedyńka.

Osoby pracujące w przychodni zobowiązane są do utrzymywania profesjonalnej relacji z dziećmi i każdorazowego rozważenia, czy ich reakcja, komunikat bądź działanie wobec dziecka są adekwatne do sytuacji, bezpieczne, uzasadnione i sprawiedliwe.

Personel Centrum Medycznego Jedyńka zobowiązany jest do działań w sposób profesjonalny i przejrzysty dla innych, aby zminimalizować ryzyko błędnej interpretacji ich zachowania

### **Zasady komunikacji**

Zasady komunikacji z małoletnimi:

- 1) Udzielaj odpowiedzi adekwatnych do wieku małoletniego i danej sytuacji;
- 2) Nie wolno zawstydzać, wyśmiewać, upokarzać, lekceważyć i obrażać dziecka;
- 3) Nie jest dopuszczalne podnoszenie głosu na małoletniego w sytuacji innej niż wynikająca z zagrożenia bezpieczeństwa dziecka lub innych dzieci;

## Zachowania niedozwolone wobec małoletnich

- 1) Nie jest dopuszczalne ujawnianie danych wrażliwych dotyczących małoletniego, wyszczególnionych w art. 9 ust. 1 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (Dz.U. UE.L. z 2016 r. Nr 119, poz. 1), obejmujących pochodzenie rasowe lub etniczne, poglądy polityczne, przekonania religijne lub światopoglądowe, przynależność do związków zawodowych oraz przetwarzania danych genetycznych, danych biometrycznych w celu jednoznacznego zidentyfikowania osoby fizycznej lub danych dotyczących zdrowia, seksualności lub orientacji seksualnej tej osoby;
- 2) Zachowania niedozwolone obejmują używanie wulgarnych słów, gestów oraz żartów, czynienie uwag, które stanowią, lub mogą być odebrane jako nawiązywanie w wypowiedziach do aktywności bądź atrakcyjności seksualnej;
- 3) W sytuacjach wymagających wykonania przez pracownika Centrum Medycznego Jedyńka czynności pielęgnacyjnych i higienicznych wobec małoletniego unikać należy innego niż niezbędny kontaktu fizycznego z małoletnim, w szczególności w przypadku udzielania pomocy małoletniemu w ubieraniu i rozbieraniu, jedzeniu, myciu, przewijaniu i w korzystaniu z toalety.
- 4) Niedozwolone jest wykorzystywanie relacji wynikającej z władzy lub przewagi fizycznej (zastraszanie, przymuszanie, groźby).
- 5) Nie jest dozwolone utrwalanie wizerunku dziecka dla celów prywatnych poprzez filmowanie, nagrywanie głosu, fotografowanie. Zakaz ten obejmuje także umożliwienie utrwalenia wizerunków małoletnich osobom trzecim. Wyjątkiem jest utrwalanie wizerunku na potrzeby Centrum Medycznego Jedyńka, na podstawie zgody udzielonej przez rodziców/prawnych opiekunów.
- 6) Nie jest dozwolone proponowanie dzieciom alkoholu, wyrobów tytoniowych ani nielegalnych substancji, jak również używanie ich w obecności małoletnich.
- 7) Nie jest dozwolone nawiązywanie z małoletnim jakichkolwiek relacji romantycznych lub seksualnych, lub mogących zostać uznane za posiadające takie właściwości. Obejmuje to także seksualne komentarze, żarty, gesty oraz udostępnianie małoletnim treści erotycznych i pornograficznych.

## **Zachowania niedopuszczalne w sieci i poza godzinami pracy**

- 1) Nie jest dozwolone nawiązywanie kontaktów z małoletnimi odwiedzającymi Centrum Medyczne Jedyńka poprzez przyjmowanie bądź wysyłanie zaproszeń w mediach społecznościowych.
- 2) Nie jest dozwolone utrzymywanie kontaktów towarzyskich z małoletnimi odwiedzającymi Centrum Medyczne Jedyńka za pośrednictwem szeroko rozumianych sieci komputerowych i zewnętrznych aplikacji. Dopuszczalną formą komunikacji z małoletnimi i ich rodzicami lub opiekunami są kanały służbowe (służbowy e-mail, telefon służbowy). Z kanałów tych nie należy korzystać poza godzinami pracy.

## **Odpowiedzialność**

**Złamanie zasad wymienionych w przedmiotowej procedurze jest podstawą odpowiedzialności dyscyplinarnej lub karnej.**

## **2. PROCEDURA PODEJMOWANIA INTERWENCJI W SYTUACJI PODEJRZENIA KRZYWDZENIA LUB POSIADANIA INFORMACJI O KRZYWDZENIU MAŁOLETniego.**

### **§ 2**

#### **Definicje**

Światowa Organizacja Zdrowia wskazuje, że krzywdzeniem jest każde zamierzone i niezamierzone działanie lub zaniechanie działania jednostki, instytucji lub społeczeństwa jako całości i każdy rezultat takiego działania lub bezczynności, które naruszają równe prawa i swobody dzieci i/lub zakłócają ich optymalny rozwój.

Wyróżnić można cztery formy krzywdzenia osoby małoletniej:

1. Przemoc psychiczną;
2. Przemoc fizyczną;
3. Zanedbywanie;
4. Wykorzystywanie seksualne małoletniego.

**Krzywdzenie dzieci to każde działanie lub bezczynność jednostki, instytucji lub społeczeństwa jako całości i każdy rezultat takiego działania lub bezczynności, który deprywuje równe prawa i swobody dzieci i/lub zakłóca ich optymalny rozwój.**

**Przemoc psychiczna (emocjonalna)** wobec dziecka jest definiowana jako rozmyślne, nie zawierające aktów przemocy fizycznej, zachowania dorosłych wobec dzieci, które powodują znaczące obniżenie możliwości prawidłowego rozwoju dziecka, w tym zaburzenia osobowości, niskie poczucie własnej wartości, stany lękowe itp. Do kategorii tego typu zachowań zaliczyć można m.in.: wyzwiska, groźby, szantaż, poniżanie, zawstydzanie, wywoływanie nieadekwatnego poczucia winy, emocjonalne odrzucenie, nadmierne wymagania nieadekwatne do wieku i możliwości psychofizycznych dziecka. Do kategorii przemocy psychicznej wobec dzieci, możemy zaliczyć także sytuację, w której dziecko jest świadkiem przemocy w rodzinie. Oglądanie przez dzieci przemocy, czasem jest równie niszczące, krzywdzące jak bezpośredni atak.

**Przemoc fizyczna** z psychologicznego punktu widzenia wobec dzieci możemy rozpatrywać na dwa sposoby. Z jednej strony do krzywdzenia fizycznego dziecka dochodzi wtedy, gdy działania drugiej osoby powodują u dziecka nieprzypadkowe urazy. Z drugiej strony wszelkiego rodzaju agresywne zachowania odnoszące się do ciała dziecka są krzywdzeniem fizycznym – bez względu na doznany uraz. Większość osób nie ma wątpliwości, co do tego, że dziecko jest krzywdzone, w sytuacji gdy doświadcza ono szarpania, duszenia, kopania, bicia pięścią, przypalania papierosem itp. Co jednak w sytuacji, gdy dziecko doświadcza „tylko” klapsów? Zdania oczywiście są podzielone. Jeśli weźmiemy pod uwagę przytoczone powyżej dwa sposoby rozpatrywania przemocy fizycznej wobec dzieci, to zgodnie z pierwszym, jeśli klaps nie powoduje urazu, to nie jest on przemocą. Zgodnie z drugim sposobem definiowania, przemocą są wszystkie działania agresywne wobec dziecka – od klapsa począwszy a na duszeniu skończywszy.

**Zaniedbywanie** dziecka może obejmować zarówno sferę psychiczną jak i fizyczną dziecka. Jest definiowane jako niezaspokajanie potrzeb dziecka niezbędnych dla jego prawidłowego rozwoju. Można mówić o zaniedbywaniu materialnym, kiedy dziecko nie ma zaspokojonych potrzeb związanych z odżywianiem, higieną, zdrowiem, edukacją oraz o zaniedbywaniu psychicznym, kiedy dziecko nie ma zaspokojonych potrzeb m.in. miłości, bezpieczeństwa, przynależności; kiedy rodzice nie rozumieją potrzeb psychicznych dziecka. Nie wystarczy nie bić, nie poniżać. Dziecko potrzebuje ciepła, bezpieczeństwa, zainteresowania, uwagi - pokarmu psychicznego niezbędnego do prawidłowego rozwoju.

**Wykorzystywanie seksualne dziecka** to włączanie dziecka w aktywność seksualną, której nie jest ono w stanie w pełni zrozumieć i udzielić na nią świadomej zgody, i/lub na którą nie jest odpowiednio dojrzałe rozwojowo i nie może zgodzić się w ważny prawnie sposób, i/lub która jest niezgodna z normami prawnymi lub obyczajowymi danego społeczeństwa.

Z wykorzystaniem seksualnym mamy do czynienia, gdy taka aktywność wystąpi między dzieckiem a dorosłym lub dzieckiem a innym dzieckiem, jeśli te osoby ze względu na wiek bądź stopień rozwoju pozostają w relacji opieki, zależności, władzy.

Światowa Organizacja Zdrowia proponuje, by uznać, że: „dziecko seksualnie wykorzystywane to każda jednostka w wieku bezwzględnej ochrony (w Polsce prawo określa ten wiek na 15 lat), którą osoba dojrzała seksualnie naraża na jakąkolwiek aktywność natury seksualnej, której intencją jest seksualne zaspokojenie osoby dorosłej. Może to być przez świadome działanie osoby dorosłej, czy

też przez zaniechanie jej społecznych obowiązków wynikających ze specyficznej odpowiedzialności za dziecko.

Można, więc powiedzieć, że wykorzystywanie seksualne to każde zachowanie osoby dorosłej, silniejszej i/lub starszej, które prowadzi do seksualnego zaspokojenia kosztem dziecka.

Mówi się o wykorzystywaniu seksualnym, podczas którego:

- **dochodzi do kontaktu fizycznego** (stosunek lub próba odbycia stosunku pochwowego, oralnego, analnego lub międzyudowego) dotykane genitaliów i stymulacja;
- **nie dochodzi do kontaktu fizycznego** (stymulacja werbalna – gdy dorosły mówi o seksie w taki sposób, by zaszokować dziecko lub je podniecić, ekshibicjonizm, oglądactwo, świadome czynienie z dziećmi świadków aktów płciowych, zmuszanie do pozowania do zdjęć i filmów o treści pornograficznej).

## **Przestępstwa przeciwko wolności seksualnej i obyczajności** **na szkodę małoletniego**

Wśród przestępstw przeciwko wolności seksualnej i obyczajności na szkodę małoletniego wyróżnić można przestępstwa wskazane w ustawie z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks karny (t.j. Dz. U. z 2022 r., poz. 1138 ze zm.) w następujących regulacjach:

1. Art. 197. [Zgwałcenie i wymuszenie czynności seksualnej]
2. Art. 198. [Seksualne wykorzystanie niepełności lub bezradności]
3. Art. 199. [Seksualne wykorzystanie stosunku zależności lub krytycznego położenia]
4. Art. 200. [Seksualne wykorzystanie małoletniego]
5. Art. 200a. [Elektroniczna korupcja seksualna małoletniego]
6. Art. 200b. [Propagowanie pedofilii]
7. Art. 202. [Publiczne prezentowanie treści pornograficznych]
8. Art. 203. [Zmuszenie do uprawiania prostytucji]
9. Art. 204. S 3. [Stręczycielstwo, sutenerstwo i kuplerstwo]

Zgodnie z art. 304 § 2 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks postępowania karnego (t. j. Dz. U. z 2022 r., poz. 1375 ze zm.) instytucje państwowe i samorządowe, które w związku ze swą działalnością dowiedziały się o popełnieniu przestępstwa ściganego z urzędu, są obowiązane niezwłocznie zawiadomić o tym prokuratora lub Policję oraz przedsięwziąć niezbędne czynności do czasu przybycia organu powołanego do ścigania

przestępstw lub do czasu wydania przez ten organ stosownego zarządzenia, aby nie dopuścić do zatarcia śladów i dowodów przestępstwa.

## Ważne sygnały

Pracownicy Centrum Medycznego Jedyńka zobowiązani są do zwracania szczególnej uwagi na występowanie w zachowaniu małoletniego sygnałów świadczących o krzywdzeniu, w szczególności o możliwości popełnienia przestępstwa wskazanego w § 2. Uwagę pracownika powinny zwrócić przykładowo następujące zachowania:

- 1) Dziecko ma widoczne obrażenia ciała (siniaki, poparzenia, ugryzienia, złamania kości itp.), których pochodzenie trudno jest wyjaśnić;
- 2) Podawane przez dziecko wyjaśnienia dotyczące obrażeń wydają się niewiarygodne, niemożliwe, niespójne itp., dziecko często je zmienia;
- 3) Dziecko nadmiernie zakrywa ciało, niestosownie do sytuacji i pogody;
- 4) Dziecko wzdryga się, kiedy podchodzi do niego osoba dorosła;
- 5) Dziecko boi się rodzica lub opiekuna;
- 6) Dziecko boi się powrotu do domu;
- 7) Dziecko jest bierne, wycofane, uległe, przestraszone;
- 8) Dziecko cierpi na powtarzające się dolegliwości somatyczne: bóle brzucha, głowy, mdłości itp.;
- 9) Dziecko moczy się bez powodu lub w konkretnych sytuacjach czy też na widok określonych osób;
- 10) Nastąpiła nagle i wyraźna zmiana zachowania dziecka

**Podejmując się diagnozy dziecka krzywdzonego należy wziąć pod uwagę funkcjonowanie dziecka w różnych obszarach: fizycznym (rozwój fizyczny, zdrowie) emocjonalnym, społecznym. Trzeba zbadać funkcjonowanie dziecka w relacji z osobami dorosłymi, rówieśnikami a także wyszczególnić omawiane wcześniej czynniki ryzyka krzywdzenia dzieci, występujące w rodzinie. Poniżej zostaną omówione obszary, w których możemy obserwować objawy występujące u dzieci. Należy jednak zaznaczyć, że większość z nich to tzw. objawy niespecyficzne. Znaczy to, że są to objawy, które nie są związane tylko z doświadczeniem przez dzieci krzywdzenia. Mogą one występować u dziecka z zupełnie innych powodów i świadczyć o zaburzeniach, chorobach itp.**



## **1. Funkcjonowanie fizyczne (zdrowie, rozwój fizyczny dziecka):**

osłabiona odporność organizmu, bóle, choroby psychosomatyczne, niedobór masy ciała (wyjątkowo: waga za wysoka), blada-ziemista cera, słabe włosy, postępująca próchnica zębów, skulona, „zniekształcona” postawa ciała, zaniedbanie higieniczne, brak nawyków higienicznych (ciało brudne, nieprzyjemny zapach, wszawica), brak apetytu lub nadmierne objadanie się, obniżona sprawność fizyczna, opóźniony lub zahamowany rozwój fizyczny, chroniczne zmęczenie, zaburzenia snu, skłonność do urazów, urazy ciała: sińce, guzy, otarcia, krwawienia, braki we włosach, blizny, pręgi, wycieki, upławy, ślady samookaleczeń, reakcje regresyjne np. brak kontroli fizjologicznej u dziecka powyżej 4rż. (moczenie się, zanieczyszczanie kałem)

## **2. Funkcjonowanie emocjonalne:**

chwiejność emocjonalna, poczucie zagrożenia, winy i wstydu, lęk, wzmożona czujność, niemożność rozluźnienia się, chroniczny smutek, depresja, tłumienie negatywnych emocji wobec sprawcy i przenoszenie ich na innych dorosłych lub rówieśników, trudności w nawiązywaniu bliskiej relacji z ludźmi, poczucie chaosu emocjonalnego: · ambiwalentne uczucia wobec rodzica – sprawcy, · poczucie braku wpływu na sytuację, sprzeczne komunikaty, informacje, obniżone poczucie własnej wartości, nieadekwatne wyrażanie emocji np. w postaci zachowań agresywnych lub ucieczkowych, autoagresja, -problemy z nauką (trudności z koncentracją, z zapamiętywaniem), „nadpobudliwość psychoruchowa” (duża pobudliwość), izolowanie i zamykanie się w sobie lub nadmierna aktywność

## **3. Funkcjonowanie w relacji z dorosłym:**

wrogość, nieufność, problemy z granicami: Ignięcie do dorosłych, utrzymywanie dystansu, nieposłuszeństwo wobec większości osób, które nie stanowią zagrożenia, potrzeba zwracania na siebie uwagi: nie słuchanie, nie wykonywanie poleceń, postępowanie „przekorne”, hałaśliwość, agresja, prowokacyjność, wycofanie, kurczowe trzymanie się rodzica/opiekuna (charakterystyczne dla dzieci młodszych)

## **4. Funkcjonowanie w grupie rówieśniczej:**

agresywność (bicie, agresja słowna), przyjmowanie roli lidera negatywnego w grupie, przyjmowanie roli kozła ofiarnego w grupie, wycofanie, odrzucenie, zwracanie na siebie uwagi, wulgarne słownictwo, demonstrowanie gestów, słownictwa i zachowań seksualnych.

**Opisane powyżej objawy występujące u dziecka krzywdzonego w różnych obszarach jego funkcjonowania, zawsze układają się w niepowtarzalny sposób, charakterystyczny dla danego dziecka.**

## **Procedury postępowania**

**W przypadku uzyskania informacji o krzywdzeniu małoletniego lub podejrzenia krzywdzenia małoletniego, pracownik ma obowiązek:**

- 1) wezwać pogotowie, jeżeli wystąpiło poważne uszkodzenie ciała lub skonsultować się z lekarzem lub pielęgniarką, jeżeli uszkodzenie nie wymaga natychmiastowej interwencji pogotowia
- 2) poinformować o zdarzeniu lub swoich podejrzeniach co do krzywdzenia małoletniego prezesa placówki medycznej lub bezpośredniego przełożonego
- 3) sporządzić notatkę służbową opisującą zdarzenie, w szczególności przyczynę wystąpienia podejrzenia o krzywdzeniu małoletniego

**Powiadamiając prezesa placówki medycznej lub bezpośredniego przełożonego**

**o podejrzeniu krzywdzenia małoletniego pracownik:**

- 1) przedstawia formy i okoliczności krzywdzenia, które udało mu się ustalić, lub których wystąpienie podejrzewa;
- 2) w przypadku, gdy zachodzi uzasadnione podejrzenie popełnienia wobec małoletniego jednego z przestępstw wskazanych w § 2:
  - a. Prezes placówki medycznej składa zawiadomienie na policję lub do prokuratury, realizując obowiązek wynikający z art. 304 § 2 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks postępowania karnego (Dz. U. z 2022 r., poz. 1375 ze zm.);
  - b. Prezes placówki medycznej podejmuje niezbędne czynności do czasu przybycia organu powołanego do ścigania przestępstw lub do czasu wydania przez ten organ stosownego zarządzenia, aby nie dopuścić do zatarcia śladów i dowodów przestępstwa, o ile miało ono miejsce na terenie Centrum Medycznego Jedyńka, ul. Klasztorna 9/11, 86-300 Grudziądz
  - c. Prezes placówki medycznej składa zawiadomienie na policję lub do prokuratury korzystając z wzoru stanowiącego załącznik do niniejszej procedury.

## Plan wsparcia małoletniego

- 1) W razie ujawnienia krzywdzenia małoletniego przez placówki medycznej wraz z wybranym przez siebie zespołem opracowuje plan wsparcia małoletniego
- 2) Wsparcie obejmuje przede wszystkim współpracę z instytucjami pomocowymi, Policją i Prokuraturą, jak również objęcie małoletniego pomocą psychologiczną oraz zgłoszeniem zawiadomienie o podejrzeniu krzywdzenia do przewodniczącego właściwego Zespołu Interdyscyplinarnego przesyłając formularz „Niebieska Karta – A”, przez co uruchamia procedurę w przypadku przemocy w rodzinie
- 3) Dokumentację związaną z procedurą interwencji umieszcza się w dokumentacji medycznej dziecka.
- 4) Główną i podstawową zasadą wszystkich czynności podejmowanych przez personel jest działanie dla dobra dziecka, troski o jego bezpieczeństwo i w jego najlepszym interesie. Czyni to w ramach obowiązującego prawa, przepisów wewnętrznych instytucji oraz swoich kompetencji.
- 5) Personel traktuje dziecko z empatią i szacunkiem wobec jego godności, potrzeb oraz intymności.
- 6) Dziecko ma prawo do otrzymywania informacji na temat swojego stanu zdrowia oraz podejmowanych czynności medycznych przy użyciu prostego języka w sposób dostosowany do wieku, sytuacji i poziomu rozwoju dziecka.
- 7) Czynności podejmowane i realizowane wobec dziecka przeprowadza się w obecności rodzica, opiekuna prawnego, chyba że z uwagi na charakter tych czynności jest to niemożliwie albo wobec rodzica, opiekuna prawnego istnieje uzasadnione podejrzenie, że są oni sprawcami krzywdzenia dziecka.
- 8) W przypadku podejrzenia stosowania przemocy w rodzinie wobec dziecka, gdzie zachodzi podejrzenie, że wobec niego przemoc stosują rodzice/opiekunowie, jeżeli jest to możliwe działania z udziałem dziecka przeprowadza się w obecności osoby pełnoletniej najbliższej.
- 9) Zasady bezpiecznych relacji personelu z dziećmi obowiązują wszystkich pracowników Centrum Medyczne Jedyńka, ul. Klasztorna 9/11

Znajomość i zaakceptowanie zasad są potwierdzone podpisaniem owej procedury.

### 3. **ZASADY PODEJMOWANIA INTERWENCJI WOBEC OSÓB DOTKNIĘTYCH PRZEMOCĄ**

Procedura „Niebieskiej Karty” obejmuje ogół czynności realizowanych przez przedstawicieli pomocy społecznej, komisji rozwiązywania problemów alkoholowych, policji, oświaty i ochrony zdrowia w związku z uzasadnionym podejrzeniem zaistnienia przemocy. Czynności te są koordynowane przez zespół interdyscyplinarny, działający na terenie danej gminy, który może tworzyć grupy robocze w celu rozpatrywania indywidualnych przypadków.

Istnieją cztery wzory formularzy „Niebieskiej Karty”, które zostały oznaczone kolejnymi literami alfabetu. Formularz „Niebieska Karta — A” służy wszczęciu procedury. „Niebieska Karta — B” zawiera standardowe pouczenia dla osoby dotkniętej przemocą. „Niebieska Karta — C” wypełniana jest na posiedzeniu zespołu interdyscyplinarnego lub grupy roboczej w celu ustalenia indywidualnego planu pomocy. „Niebieska Karta — D” dotyczy osoby podejrzanej o stosowanie przemocy.

Lekarze, pielęgniarki, położne i inne osoby wykonujące zawody medyczne, jako przedstawiciele ochrony zdrowia, należą do osób uprawnionych do udziału w procedurze interwencyjnej „Niebieskich Kart”. Udział ten może polegać na wszczęciu procedury, poinformowaniu pacjenta o możliwościach uzyskania pomocy i jego prawach, w tym o prawie do uzyskania bezpłatnego zaświadczenia lekarskiego na okoliczność użycia przemocy, a także na współpracy z zespołem interdyscyplinarnym. Trzeba zaznaczyć, że w odróżnieniu od zawiadomienia o podejrzeniu popełnienia przestępstwa z użyciem przemocy udział w procedurze „Niebieskich Kart” nie został określony jako obowiązek lekarza. Mimo to lekarz nie powinien uchylać się od interwencji z uwagi na obowiązujące go zasady etyki.

#### **Kolejność postępowania**

**Wszczęcie procedury następuje poprzez wypełnienie formularza „Niebieska Karta — A” w obecności osoby, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą.**

W przypadku podejrzenia stosowania przemocy wobec małoletniego, wszelkie czynności, w tym wypełnienie formularza, powinny odbywać się w obecności rodzica lub opiekuna dziecka. Jeżeli rodzice lub opiekunowie są podejrzani o stosowanie przemocy, to wymagana jest obecność innej pełnoletniej osoby najbliższej, np. rodzeństwa lub dziadków dziecka. Przy rozmowie z małoletnim należy w miarę możliwości zapewnić obecność psychologa.

Po wypełnieniu formularza „Niebieska Karta — A” należy przekazać rodzicowi lub opiekunowi małoletniego dotkniętego przemocą formularz „Niebieska Karta — B”. Jeżeli rodzic lub opiekun są podejrzani o stosowanie przemocy, to formularz B należy przekazać osobie, która zgłosiła podejrzenie. **Wypełniony formularz A przekazuje się niezwłocznie, nie później niż w terminie 5 dni, do MOPR przewodniczącemu zespołu interdyscyplinarnego. Kopię tego formularza należy zachować u siebie.**

## **POSTĘPOWANIE W PRZYPADKU WNIOSKU O WGLĄD W SYTUACJĘ RODZINNĄ**

Zgodnie z treścią art. 572 Kodeksu postępowania cywilnego każdy, komu znane jest zdarzenie uzasadniające wszczęcie postępowania z urzędu, obowiązany jest zawiadomić o nim sąd opiekuńczy. Obowiązek ten ciąży przede wszystkim na urzędach stanu cywilnego, sądach, prokuratorach, notariuszach, komornikach, organach samorządu i administracji rządowej, organach policji, placówkach oświatowych, opiekunach społecznych oraz organizacjach i zakładach zajmujących się opieką nad dziećmi lub osobami psychicznie chorymi. Powyższy przepis stanowi podstawę do wniesienia wniosku o wgląd w sytuację dziecka. Pismo to może zostać złożone przez każdego, kto ma podejrzenie, że dobro małoletniego jest naruszane przez jego najbliższe otoczenie (np. rodziców, dziadków, prawnych opiekunów itd.).

**Wniosek o wgląd w sytuację rodzinną można zgłosić** we wszystkich sytuacjach, które stanowią zagrożenie dla życia lub zdrowia małoletniego m.in. przemoc domowa, wykorzystywanie seksualne, uwikłanie rodziny w sytuacje przestępcze, itp.

By zgłosić podejrzenie nie są konieczne twarde dowody, że doszło do przestępstwa.

- **We wniosku należy opisać stan faktyczny (podać jak najwięcej informacji).**
- **Można stawiać hipotezy dotyczące funkcjonowania dziecka czy rodziny, ale nie należy stawiać jednoznacznych tez.**
- **Należy operować konkretnymi danymi, tam gdzie można warto stosować mierzalne dane.**
- **Można opisać, jakie kroki podjęła placówka (o ile podjęła), żeby pomóc w rozwiązaniu sytuacji.**

#### **4. ZASADY PRZEGLĄDU I AKTUALIZACJI STANDARDÓW OCHRONY MAŁOLETNIICH ORAZ SPOSOBY DOKUMENTOWANIA I ZASADY PRZECHOWYWANIA UJAWNIONYCH LUB ZGŁOSZONYCH INCYDENTÓW LUB ZDARZEŃ ZAGRAŻAJĄCYCH DOBRU MAŁOLETNIEGO**

1. Standardy ochrony małoletnich obowiązujące w Centrum Medycznym Jedyńka podlegają przeglądowi corocznie, w terminie ustalonym przez prezesa, każdorazowo w sytuacji podejrzenia krzywdzenia lub posiadania informacji o krzywdzeniu małoletniego oraz w razie nowelizacji następujących aktów prawnych:
  - 1) ustawy z dnia 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym i ochronie małoletnich (t. j. Dz. U. z 2023 r., poz. 1304 ze zm.);
  - 2) ustawy z dnia 25 lutego 1964 r. Kodeks rodzinny i opiekuńczy (t. j. Dz. U. z 2020 r., poz. 1359 ze zm.)
  - 3) ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks karny (t. j. Dz. U. z 2022 r., poz. 1138 ze zm.), w części określonej w Rozdziale XXV „Przestępstwa przeciwko wolności seksualnej i obyczajności”.
2. Przegląd standardów ochrony małoletnich, obowiązujących w Centrum Medycznym Jedyńka, polega na ustaleniu wypełniania przez standardy wymogów przepisów prawa powszechnie obowiązującego, w szczególności art. 22c ustawy, o której mowa w ust.1 pkt1
3. Przeglądu standardów ochrony małoletnich, obowiązujących w Centrum Medycznym Jedyńka dokonuje prezes, lub osoba przez niego upoważniona.
4. W przypadku, gdy przegląd, o którym mowa w ust. 3, wykaże niespełnianie przez standardy ochrony małoletnich wymagań określonych w przepisach, o których mowa w ust. 1, lub też standardy z innych przyczyn okazały się nieaktualne, lub nieodpowiadające potrzebom ochrony małoletnich, dokonywana jest aktualizacja standardów.
5. Aktualizacji standardów ochrony małoletnich, obowiązujących w Centrum Medycznym Jedyńka dokonuje prezes placówki medycznej.

**W przypadku aktualizacji standardów prezes placówki, lub osoba przez niego upoważniona przygotowuje projekt, który jest przyjmowany przez w drodze zarządzenia.**

- 1) Każdy ujawniony lub zgłoszony incydent lub zdarzenie zagrażające dobru małoletniego, na temat, którego Centrum Medyczne Jedyńka posiada wiedzę, zostaje odnotowany w księdze zdarzeń zagrażających dobru małoletniemu, której wzór stanowi załącznik do niniejszej procedury.
- 2) Księdze zdarzeń zagrażających dobru małoletniemu nadaje się kategorię archiwalną zgodnie z przepisami odrębnymi. Kategorię tą należy uwzględnić w Jednolitym Rzeczowym Wykazie Akt, przyjętym odrębnym zarządzeniem dyrektora/właściciela Centrum.
- 3) Każdorazowy wpis do księgi zdarzeń zagrażających dobru małoletniemu uruchamia procedurę przeglądu i aktualizacji standardów ochrony małoletnich.

**Załącznik do procedury przeglądu i aktualizacji standardów ochrony małoletnich oraz sposoby dokumentowania i zasady przechowywania ujawnionych lub zgłoszonych incydentów lub zdarzeń zagrażających dobru małoletniego.**

### **Księga zdarzeń zagrażających dobru małoletniego:**

1. Opis zdarzenia.
2. Data zdarzenia- podjęte czynności.
3. Czy miała miejsce interwencja organów zewnętrznych (np. policji, prokuratury)
4. Opis podjętych przez organy zewnętrzne czynności

**5. ZASADY OKREŚLAJĄCE ZAKRES KOMPETENCJI OSOBY ODPOWIEDZIALNEJ ZA PRZYGOTOWANIE PRACOWNIKÓW CENTRUM MEDYCZNEGO JEDYŃKA DO STOSOWANIA STANDARDÓW OCHRONY MAŁOLETNIICH, ZASADY**



## **PRZYGOTOWANIA PERSONELU DO ICH STOSOWANIA ORAZ SPOSOBY DOKUMENTOWANIA TEJ CZYNNOŚCI**

1. Przed nawiązaniem z osobą stosunku pracy lub przed dopuszczeniem osoby do innej działalności związanej z usprawnieniem leczniczym lub z opieką nad nimi prezes placówki, lub osoba przez niego upoważniona uzyskuje informacje czy dane tej osoby są zamieszczone w Rejestrze z dostępem ograniczonym lub w Rejestrze osób, w stosunku do których Państwowa Komisja do spraw przeciwdziałania wykorzystaniu seksualnemu małoletnich poniżej lat 15 wydała postanowienie o wpisie w Rejestrze.
2. Osobą odpowiedzialną za przygotowanie pracowników Centrum Medycznego Jedyńka do stosowania standardów ochrony małoletnich jest prezes placówki. Może on upoważnić wyznaczoną przez siebie osobę do przygotowania pracowników do stosowania standardów ochrony małoletnich.  
Wzór upoważnienia został określony w załączniku do niniejszej procedury.
3. Osoba upoważniona przez prezesa, o której mowa w ust. 1, powinna legitymować się 3 letnim doświadczeniem w pracy na stanowisku związanym z opieką, nadzorem lub sprawowaniem opieki medycznej nad dziećmi. Powinna również posiadać praktyczną wiedzę związaną z rozpoznaniem symptomów krzywdzenia dzieci. Dodatkowo powinna posiadać niezbędną wiedzę pozwalającą na przeprowadzenie szkoleń pracowników Centrum Medycznego Jedyńka, obejmujących następujące zagadnienia:
  - a. rozpoznawanie symptomów krzywdzenia małoletnich;
  - b. procedury interwencji w przypadku podejrzeń krzywdzenia małoletnich;
  - c. odpowiedzialność prawna pracowników Centrum Medycznego Jedyńka, zobowiązanych do podejmowania interwencji w przypadku podejrzenia lub stwierdzenia krzywdzenia małoletnich;
  - d. stosowanie procedur „Niebieskiej Karty”.
4. Szkolenia, o których mowa w ust. 2, są organizowane raz w roku, w terminie wskazanym przez prezesa placówki
5. Osoba, o której mowa w ust. 1, zapoznaje pracowników ze standardami ochrony małoletnich oraz odbiera od każdego zatrudnionego pracownika oświadczenie o zapoznaniu się ze standardami ochrony małoletnich, obowiązującymi w Centrum Medycznym Jedyńka. Wzór oświadczenia pracownika został określony w załączniku do niniejszej procedury.
6. Pracownicy nowo zatrudnieni w Centrum są zapoznawani ze standardami w pierwszym tygodniu pracy i w tym czasie jest od nich odbierane oświadczenie, o którym mowa w ust.6
7. Osoba, o której mowa w ust. 1 jest odpowiedzialna za przyjmowanie zgłoszeń

o zdarzeniach zagrażających małoletniemu i udzielenie mu wsparcia.

**6. ZASADY I SPOSÓB UDOSTĘPNIANIA RODZICOM ALBO OPIEKUNOM PRAWNYM LUB FAKTYCZNYM STANDARDÓW OCHRONY MAŁOLETNIICH DO ZAZNAJOMIENIA SIĘ Z NIMI I ICH STOSOWANIA.**

1. Dokumentacja składająca się na standardy ochrony małoletnich jest dostępna na stronie internetowej Centrum Medycznego Jedyńka
2. Rodzice/opiekunowie prawni małoletnich są informowani o adresie strony internetowej Centrum Medycznym Jedyńka, o której mowa w ust. 1 w czasie spotkań z personelem palcówki medycznej
3. Na życzenie rodziców/opiekunów prawnych standardy ochrony małoletnich są udostępniane w formie papierowej.

**Obowiązkiem rodziców/opiekunów prawnych jest zaznajomienie się ze standardami i wynikającymi z nich zasadami ochrony małoletnich przed krzywdzeniem.**